

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: "A kötet az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programja keretében valósult meg. (IM KOP 2020)."

Atipikus szerződések helye a jogrendszerben, dogmatikai alapok

Dr. Farkas Csaba

Olvasólecke hossza 8 oldal.

A tananyag elsajátításához szükséges idő 90 perc.

Kérdések megválaszolása 25 perc.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

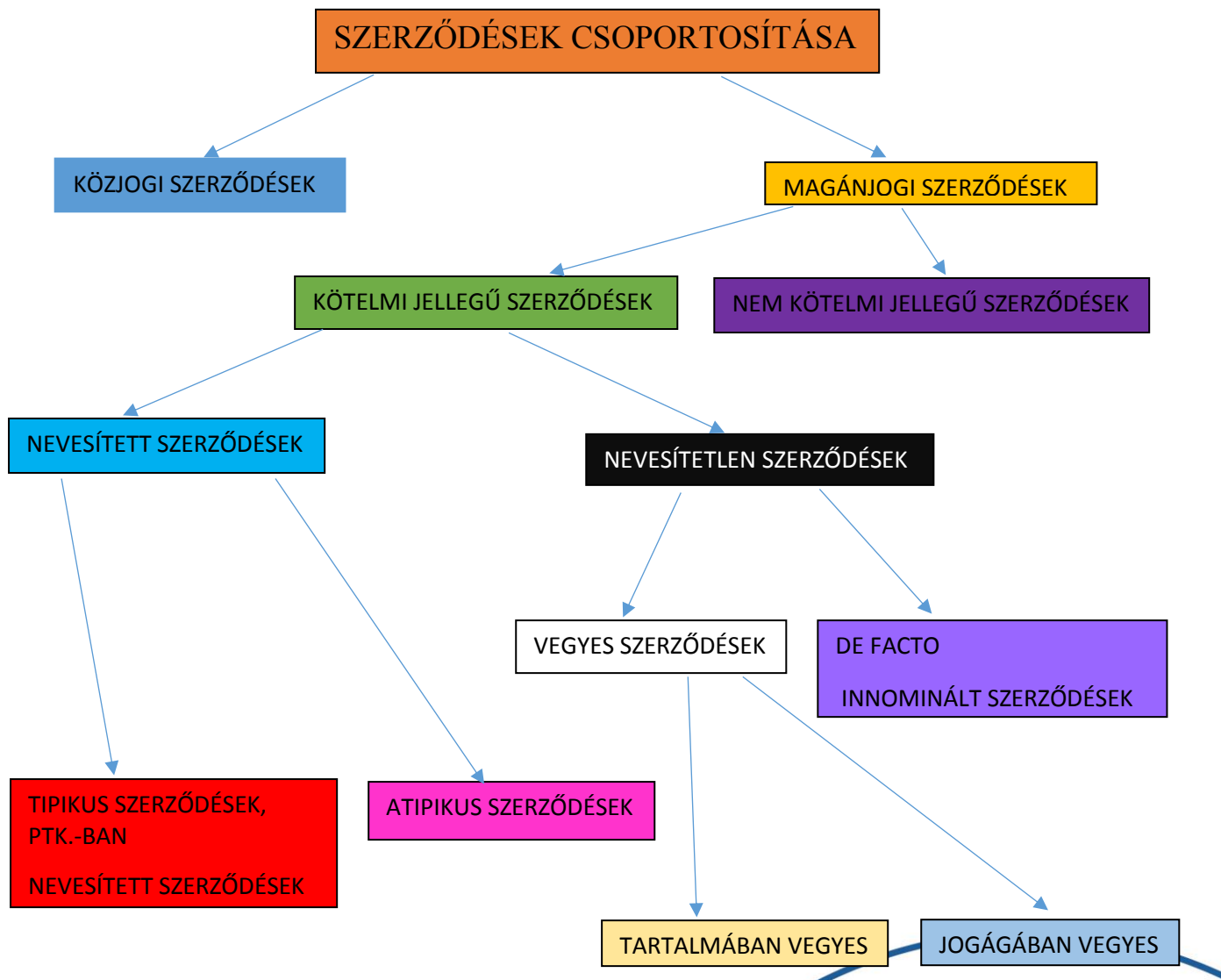
Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

1. Bevezetés
2. Az atipikus szerződésekről általában
3. Ál-atipikus szerződések
4. Ellenőrző kérdések

1. Bevezetés

2. Az atipikus szerződésekről általában

Az atipikus szerződésekről általában

Az atipikus szerződések olyan szerződések, amelyeket a jogszabály nem nevesít, vagy csak közjogi jogszabály nevesíti a szerződést, amelyek azonban nem tartalmaznak magánjogi elemeket.

Főbb jellemzői:

☞ A külföldi mintáknak nagy szerepe volt az atipikus szerződések kialakulásában, meghonosodásában.

☞ Általában nincs magyar elnevezésük

például:

- koncessziós szerződés
- szindikátusi szerződés
- merchandising szerződés

☞ A magyar jogszabályi megjelölés nem képes teljesen visszaadni a jogviszony lényegét

például

- szállások időbeni megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződés

☞ Erős közjogi behatás figyelhető meg

☞ A szerződés egyik pólusán (gyakran mindkét oldalon) általában jogi személy jelenik meg.

☞ Az esetek döntő részében hosszú távú együttműködést szabályoz.

abszorpciós elmélet

Az elmélet szerint azt kell megvizsgálni, hogy az adott szerződés melyik nevesített szerződéshez áll a legközelebb, és ennek a szerződésnek a rendelkezéseit kell az adott szerződésre

alkalmaznunk.

kombinációs elmélet

Azt vizsgáljuk, hogy az atipikus szerződés egyes elemei, mely nevesített szerződéstípushoz állnak a

legközelebb, és ennek a szerződésnek a rendelkezéseit kell alkalmaznunk az atipikus szerződésre.

analógikus elmélet

Az elmélet szerint az atipikus szerződésekre a Ptk. szerződésekre vonatkozó általános szabályai analóg módon alkalmazhatóak.

kreációs elmélet

Az atipikus szerződéseket nem lehet a Ptk.-ba integrálni. A szerződések egyedi jellegére, összetettségére figyelemmel külön kodifikációra van szükség.

3. Ál-atipikus szerződések

**ÁL-ATIPIKUS
SZERZŐDÉSEK**

Az itt található szerződések hordoznak olyan jegyeket, amelyek az atipikus szerződésekre jellemzőek. Erre utal például a szerződés idegen elnevezése, a szerződés hosszabb időtartama, vagy az, hogy a szerződés egyik alanya általában gazdasági társaság. Alaposabb elemzés után azonban meg kell állapítanunk, hogy a szerződés vagy vegyes szerződés, vagy tartalmát tekintve valamely Ptk.-ban nevesített szerződésnek felel meg.

Az ál-atipikus szerződések típusai:

- ☞ dealeri szerződés
- ☞ outsourcing szerződés
- ☞ befektetési szerződés
- ☞ disztribútori szerződés

**dealari
szerződés**

A dealari szerződést a Ptk. nem nevesíti. A dealari szerződés tartalmát tekintve az adásvétel, bizományosi, letéti szerződés elemeit véljük felfedezni. A dealari szerződés ennek megfelelően egy vegyes szerződés.

outsourcing
szerződés

Az outsourcing szerződés lényege, a tevékenység, vagy a tevékenységi kör egy részének a kiszervezése. Az outsourcing szerződés egyik oldalán (de jellemzően mindkét oldalon) gazdálkodó szervezet áll. Az outsourcing szerződés alapján a gazdálkodó szervezet a tevékenységét, vagy annak egy részét kiszervezi. A tevékenység végzésére külső erőforrást vesz igénybe. A feladat kiszervezésének az eredményeként a gazdasági társaság

- a járulékos költségeit csökkenti
- a működését a gazdasági-üzleti tevékenységre összpontosítja.

Az outsourcing szerződés fajtái: intra-group outsourcing szerződés

Ez a szerződéstípus figyelhető meg akkor, amikor a gazdasági társaság leányvállalatot alapít, és a kiszervezett tevékenységet ez az új gazdasági társaság folytatja. Elképzelhető, hogy a gazdasági társaság a könyvelést és a bérszámfejtést akként végzi, hogy egy új gazdasági társaságot hoz létre, amely csak ezt a tevékenységet folytatja, és főszabály szerint csak az „anyavállalat” részére nyújtja a szolgáltatást.

 simple outsourcing szerződés

Ennek a szerződésnek az a lényege, hogy a gazdasági társaság nem hoz létre új jogi személyt, hanem a tevékenységének egy részét a piacon már működő, meglévő gazdasági társaságba szervezi ki. Az előző példánál maradván lehet, hogy a gazdasági társaság a könyvelést teljes egészében megszünteti és ennek a feladatnak az ellátására egy tőle teljesen független piaci szereplőt bíz meg. Jellemző példa lehet, amikor elsősorban költséghatékonysági szempontból, és az eredményesség növelése érdekében, a gazdasági társaság a komplett jogi osztályt megszünteti. Pályázat alapján a legjobb ajánlattevő részére bízta a vállalkozás jogi ügyeinek (vagy egyes ügyeknek) az intézését.

 transfer outsourcing szerződés

A szerződés alapján a munkavállalók, és a tevékenység folytatásához szükséges vagyontárgyak a szolgáltatást nyújtó szerződő félhez kerülnek át. Ebben az esetben sem beszélünk leányvállalat alapításáról. Jelen esetben a feladat ellátáshoz egy külső piaci partnert veszünk igénybe azzal, hogy a munkavállalók, vagy a vagyontárgy egy

része ehhez az új gazdasági szereplőhöz kerül.

joint venture outsourcing szerződés

Fő ismérve, hogy nemcsak polgári jogi megállapodás van a szerződő felek között, hanem a megállapodás alapján új gazdasági társaság alapítására is sor kerül. Ez a fajta megállapodás megnyilvánulhat abban is, amikor egyébként egymással konkurens cégek a költségeik racionalizálása érdekében közösen alapítanak gazdasági társaságot. Gondoljunk arra, hogy a közszolgáltatók a mérőórák éves leolvasását úgy is megoldhatják, hogy a részvételükkel működő közös gazdasági társaság végzi ezt a tevékenységet. Minden háztartás rendelkezik villanyórával, gázórával, vízórával. A fogyasztó számára is sokkal kedvezőbb, ha nem három szolgáltató munkatársa, hanem csak egy látogatja meg és ellenőrzi a mérők adatait. A közszolgáltatóknál ez a fajta együttműködés költségcsökkentő tényezőként jelenik meg.

Amennyiben az outsourcing szerződés tartalmi elemeit megnézzük, akkor leginkább a polgári jogi megbízási és a vállalkozási szerződés jegyeit véljük felfedezni azzal, hogy a joint venture outsourcing szerződés esetén társasági jogi elemek is megjelennek.

befektetési szerződés

A Ptk. a befektetési szerződést sem ismeri. Amennyiben a befektetési szerződés lényegét, tartalmát annak célját ragadjuk meg, akkor azt látjuk, hogy olyan szerződésről van szó ahol a szerződő fél, vagy felek érdeke a haszonszerzésben, a bevételek növelésében figyelhető meg. Amennyiben a cél szerint vizsgálódunk és nem a szerződés elnevezése felől közelítünk, akkor egy kicsit egyszerűbb az ügy megítélése. Azt kell megnéznünk, hogy a Ptk.-ban vannak-e olyan szerződések, amelyek esetében közvetve, vagy közvetlenül a haszonszerzés, a bevételek növelése, mint szerződéskötési cél megjelenik, vagy megjelenhet. A teljesség igénye nélkül Ptk.ban nevesített szerződések esetében az alábbiakra hívjuk fel a figyelmet:

- A kölcsönszerződés befektetési szerződésnek is minősíthető, abban az esetben, ha a felek a kölcsönadott összeg után ügyleti kamatot is kikötnek
- Az adásvételi szerződés közvetett célja az ingatlan hasznosítására is irányulhat
- A bérleti szerződés alapján a bérlő a bérlemény használata után előre esedékesen bérleti díjat köteles fizetni a bérbeadó részére
- A klasszikus értelemben vett gazdasági társaság alapításának célja a közös üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása. A tagok a befektetett vagyonuk alapján az eredményes működés esetén

osztalékot (osztalékelőleget) vehetnek fel a gazdasági társaságtól

- Az üzletrészek, részvények, megvásárlása szintén befektetési jellegű is lehet.

Láthatjuk, hogy a befektetési szerződés a Ptk.-ban nevesített szerződés, vagy adott esetben egy vegyes szerződésnek minősül.

disztribútori
szerződés

A disztribútori szerződés fogalmát a jogirodalom és a bírói gyakorlat alakította ki: a disztribútor egy viszonteladó, aki (amely) a neki nyújtott árengedmény fejében a saját nevében megvett terméket a saját

árengedmény:rabatt

javára és saját kockázatára értékesíti, általában tartós jogviszony keretében egy előre meghatározott területen.

Amennyiben a fenti fogalmat elfogadjuk, akkor megállapíthatjuk, hogy a disztribútor a terméket megveszi, majd azt tovább értékesíti. A disztribútori szerződés a Ptk. ban szabályozott adásvételi szerződéssel mutat rokonságot, ahol a szállítási és a megbízási elemek is megjelennek. Ebből adódóan a disztribútori szerződés egy vegyes típusú kontraktus.

4. Ellenőrző kérdések

1. A vegyes szerződéseknek milyen két típusát ismerjük? Mondjon példákat is!
2. Ismertesse az atipikus szerződések főbb jellemzőit!
3. Mi az a „de facto innominált szerződés”?
4. Csoportosítsa az atipikus szerződéseket!
5. Mi a kreációs elmélet lényege?
6. Ismertesse az „ál-atipikus” szerződések jellemzőit!
7. Mik tartoznak az „ál-atipikus” szerződés csoportba?
8. Mi a lényege az outsourcing szerződésnek?
9. Mi a disztribútori szerződés fogalma?
10. Mi az a „joint venture”?
11. Mondjon példát az „intra group” outsourcing szerződésre!
12. Mi a dealari szerződés lényege?

Felhasznált irodalom:

AUER ÁDÁM-BALOGH BALÁZS- JENOVAI
PETRA-JUHÁSZ ÁGNES- PAPP TEKLA-STRIHÓ
KRISZTINA-SZEGŐ ÁGNES: ATIPIKUS
SZERZŐDÉSEK OPTEN INFORMATIKAI KFT.
2015

Projekt azonosító: EFOP-3.6.2-16-2017-00007

Projekt címe: "A kötet az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programja keretében valósult meg. (IM KOP 2020)."

FUGLINSZI ÁDÁM – TŐKEI BALÁZS: SZERZŐDÉSI JOG, KÜLÖNÖS RÉSZ: ELTE EÖTVÖS KIADÓ, BUDAPEST, 2018.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. A tananyag elkészítését az EFOP-3.6.2-16-2017-00007 azonosítási számú, az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programja keretében valósult meg. (IM KOP 2020).